

Uzasadnienie

do projektu ustawy o odnawianych źródłach energii

Wprowadzenie

Najważniejszym dokumentem w zakresie kształtowania, perspektyw i kierunków rozwoju polityki energetycznej państwa jest strategia pn. *Polityka energetyczna Polski do 2030 r.* Realizacja tego dokumentu umożliwi osiągnięcie zmian, które przygotują naszą gospodarkę i społeczeństwo do wyzwań nowej ery, w której energetyka w znaczącej mierze opierać się będzie na rozproszonych generacji wykorzystującej m.in. odnawialne źródła energii (OZE). Takie podejście umożliwi efektywne gospodarowanie złożami paliw kopalnych, które ulegają wyczerpaniu. Obecnie podstawą bezpieczeństwa energetycznego Polski, jest wykorzystanie krajowych zasobów węgla, jednak w kolejnych dziesięcioleciach udział tego surowca w bilansie energetycznym będzie się stopniowo zmniejszał na korzyść innych źródeł, w tym także odnawialnych źródeł energii. Najważniejszymi rodzajami OZE w Polsce są bez wątpienia – biomasa, biogaz, energia słoneczna i energia wiatrowa na lądzie i morzu.

Energetyka jest branżą niezwykle mocno oddziaływującą na stan gospodarki oraz bezpieczeństwo i komfort życia każdego mieszkańca. Dlatego też, wszelkie zmiany w tej branży należy przygotowywać z odpowiednią starannością i wyprzedzeniem. Nie da się przestawić Polskiej energetyki, z roku na rok. Zmiana proporcji poszczególnych paliw w bilansie energetycznym w kierunku budowania gospodarki niskoemisyjnej, opartej w większym stopniu na innych niż węgiel źródłach energii, to długotrwały proces, który wymaga dobrej strategii politycznej, gospodarczej, zapewnienia odpowiednich podstaw prawnych, a także źródeł finansowania oraz zaplecza wykonawczego.

Polityka energetyczna Polski do roku 2030 wskazuje najważniejsze kierunki modernizacji polskiej energetyki zgodne z wymaganiami europejskiej polityki klimatyczno - energetycznej. Dlatego też nowe regulacje w tym w szczególności prawo energetyczne, prawo gazowe, a także ustawa o odnawialnych źródłach energii stanowiąc będą fundament prawny dla realizacji polityki energetycznej.

Projekt ustawy o odnawialnych źródłach energii (OZE) jest odpowiedzią na potrzebę rozwoju energetyki opartej na wykorzystaniu OZE, a także na postulaty o konieczności ustanowienia

klarownego oraz efektywnego kosztowo systemu promującego wykorzystanie energii z OZE. Perspektywa wzrastającego wykorzystania energii z OZE wynika z potrzeby ochrony środowiska oraz wzmocnienia bezpieczeństwa energetycznego. Podobnie rozwój wysokosprawnej kogeneracji wykorzystującej OZE przyczynia się do ochrony środowiska, ale przede wszystkim poprawia efektywność produkcji. Celem podejmowanych działań jest także zwiększenie wytwarzania energii z OZE w aspekcie wspieranie rozwoju technologicznego i innowacji. Ponadto rozwój wykorzystania OZE przyczynia się do tworzenia dodatkowych możliwości zatrudnienia oraz rozwoju regionalnego, zwłaszcza na obszarach wiejskich i słabo zurbanizowanych. Rozwój OZE wpływa również na większe bezpieczeństwo dostaw energii zwłaszcza w skali lokalnej. Dodatkowo wobec zobowiązań wynikających m.in. z pakietu klimatycznego 3 x 20 Polska powinna w coraz większym stopniu wykorzystywać odnawialne źródła energii, dzięki którym można w większym stopniu ograniczyć zależność od importowanych paliw kopalnych oraz zwiększyć wykorzystanie nowych technologii energetycznych.

Dążenie do zwiększenia udziału OZE w bilansie zużycia energii, w tym energii elektrycznej w kraju wymaga stosowania systemów wsparcia będących gwarancją ich systematycznego rozwoju. Mechanizm wsparcia przedsiębiorców wytwarzających energię elektryczną w OZE będzie nadal dwukierunkowy, tj. z jednej strony kształtuje zasady i zakres obowiązkowego zakupu z urzędu wytworzonej energii elektrycznej, z drugiej przewiduje wystawianie dokumentów, a wynikające z nich prawa majątkowe będą mogły być wprowadzane do obrotu m.in. na Towarowej Giełdzie Energii S.A. Każdy podmiot prowadzący działalność polegającą na wytwarzaniu lub obrocie energią elektryczną i sprzedający tę energię odbiorcom końcowym, będzie zobowiązany posiadać określony udział energii elektrycznej wytworzonej z OZE lub uiścić, w przeciwnym razie opłatę zastępczą. Mechanizm ten będzie wzmocniony sankcją w postaci stosowania kar pieniężnych.

Należy również stwierdzić, iż stopniowe urynkwienie sektora energetyki oraz funkcjonujące dotychczas mechanizmy wsparcia dla producentów energii elektrycznej z OZE pozwoliły na systematyczny rozwój energetyki odnawialnej. Funkcjonowanie scharakteryzowanego powyżej systemu wsparcia dla produkcji energii elektrycznej z OZE umożliwiło na przestrzeni lat 2000 – 2011 do istotnego przyspieszenia rozwoju jednostek wytwórczych wykorzystujących OZE. Należy także stwierdzić, że zgodnie z KPD np. moc farm wiatrowych w 2015 r. ukształtuje się na poziomie 3 350 MW przy produkcji 7 541

GWh, a w 2020 r. wyniesie 6 650 MW przy produkcji 15 210 GWh, z czego 550 MW stanowią będą małe instalacje wiatrowe Szybki rozwój OZE, w szczególności energetyki wiatrowej, możliwy był także dzięki wprowadzonym w ustawie – Prawo energetyczne zmianom prawnym w kontekście procedury przyłączeniowej. Na potwierdzenie tego można przytoczyć, iż według oficjalnych danych Urzędu Regulacji Energetyki moc zainstalowana w energetyce wiatrowej w Polsce osiągnęła:

- w latach 2000 – 2007 wzrost z niecałych 20 MW do 306 MW;
- w 2008 r. ponad 451 MW;
- w 2009 r. ponad 724 MW;
- w 2010 r. ponad 1180 MW;
- do końca marca 2011 r. ponad 1351 MW (do końca roku może być ponad 2 GW).

Odpowiedniego pokreślenia wymaga fakt, że rozwój wykorzystania odnawialnych źródeł energii (OZE) jest jednym z najważniejszych kierunków *Polityki energetycznej Polski do 2030 r.* Na podstawie Polityki opracowany został *Krajowy Plan działania w zakresie energii ze źródeł odnawialnych* (KPD). KPD stanowi szczegółowe ujęcie ścieżki wzrostu energetyki odnawialnej w Polsce w perspektywie najbliższych 10 lat. Udział energii z OZE w końcowym zużyciu energii brutto powinien w 2020 r. osiągnąć poziom około 15,5 %.

Jednocześnie do zalet obecnego systemu prawnego należy zaliczyć także to, iż wspomniane mechanizmy wsparcia, a także inne elementy architektury rynku energii, takie jak zasady kształtowania polityki energetycznej państwa, zasady, warunki zaopatrzenia i użytkowania energii oraz działalności przedsiębiorstw energetycznych, zawarte są w przepisach jednego aktu prawnego, tj. ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – *Prawo energetyczne* (Dz. U. z 2006 r. Nr 89, poz. 625, z późn. zm.)

Zamierzeniem rządowego projektu ustawy o odnawialnych źródłach energii jest zagwarantowanie stabilnego systemu wsparcia dla inwestorów zainteresowanych rozwojem energetyki odnawialnej. Realizacja celów leży po stronie niezależnych podmiotów gospodarczych, którzy w warunkach rynkowych i przy zachowaniu pełnej konkurencji decydują o budowie, bądź nie nowych źródeł wykorzystujących OZE.

Niezwykle istotne jest wkomponowanie w projekcie ustawy o odnawialnych źródłach energii przepisów gwarantujących realizację celów KPD, stanowi szczegółowe ujęcie ścieżki wzrostu energetyki odnawialnej w Polsce w perspektywie najbliższych 10 lat w podziale na

poszczególne technologie. Dokument ten w uproszczeniu stanowi bezpośrednią odpowiedź co jakie źródła OZE należy budować tak aby zagwarantować przede wszystkim stabilność generacji i bezpieczeństwo energetyczne państwa. Co do efektywności realizacji poszczególnych przedsięwzięć należy brać pod uwagę różnicę strumienia przychodów dla poszczególnych technologii i mocy z praw majątkowych wynikających z uzyskanych świadectw pochodzenia. Stworzy to niezwykle atrakcyjną przestrzeń finansową pozwalającą na uzyskanie bardzo szybkiego zwrotu z inwestycji.

W zakresie finansowym zmodyfikowanego systemu wsparcia dla OZE jednym z kluczowych elementów stabilności systemu wsparcia jest zagwarantowanie minimalnego okresu jego funkcjonowania w wymiarze, np. 15 lat liczonych od daty oddania do eksploatacji inwestycji. Redukuje to przede wszystkim ryzyko inwestycyjne, które jest niebagatelne zarówno w wymiarze finansowym, jak i społecznym.

Należy stwierdzić, że zakładane wsparcie dla OZE będzie wsparciem umożliwiającym zwrot zarówno kosztów inwestycyjnych jak i eksploatacyjnych. W ocenie resortu ministerstwa dotychczasowy system świadectw pochodzenia należy utrzymać i doskonalić tak, aby był odpowiedni dla technologii innowacyjnych, nowoczesnych, a nie tylko dla technologii najtańszych i niegwarantujących jakości dostarczanego produktu. Nie można w tym zakresie pomijać dodatkowego wsparcia dla OZE w formie dotacji lub niskoprocentowych pożyczek inwestycyjnych. Jest ono udzielane głównie w oparciu o środki przyznane z UE, które na zasadzie konkursów przyznawane są dla projektów inwestycji w instalacje OZE, budowę i rozbudowę sieci przesyłowych, a także produkcji urządzeń na rzecz energetyki odnawialnej. Do najważniejszych programów należą realizowane w szczególności w ramach priorytetów: IX *Infrastruktura energetyczna przyjazna środowisku i efektywność energetyczna*, X: *Bezpieczeństwo energetyczne*, w tym dywersyfikacja źródeł energii, Programu Operacyjnego *Infrastruktura i Środowisko*. Najważniejsze instytucje udzielające pomocy finansowej dla inwestorów instalacji OZE to MG, Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, a także Bank Ochrony Środowiska oraz Ekofundusz.

Wyjaśnienia również wymaga, że wzmocnienie obecnego systemu wsparcia, poprzez zagwarantowanie jego funkcjonowania do min. 15 lat liczonych od daty oddania inwestycji do użytkowania oraz poprzez współczynnik korygujący doprowadzi do zbliżenia krajowego systemu wsparcia funkcjonalnie zbliżonego do systemu feed-in tariff. Przychody z wytwarzania energii z OZE będą tak samo przewidywalne i pewne jak w systemach wsparcia

opartych na systemie feed-in tariff. Podstawa obliczenia takiego współczynnika to pochodna oceny efektywności przedsięwzięcia inwestora albowiem wsparcie musi być na tyle silne, aby zagwarantować inwestorowi odpowiedni zwrot z inwestycji. Ponadto znacząca część nowych źródeł OZE powinna zostać przyłączona do zewnętrznych sieci średnich i najniższych napięć, co w naturalny sposób umożliwi odbiór energii w bezpośredniej bliskości jej wytworzenia, a nadto nie będzie generować dodatkowych kosztów, np. usług przesyłowych i regulacyjnych.

Przepisy nowej ustawy o odnawialnych źródłach energii stanowią pierwszy etap ścieżki działań w kierunku wprowadzenia uproszczeń procedur w przypadku inwestowania prosumentów w mikroinstalacje. Potrzeba uproszczeń i eliminowania decyzyjności urzędniczych wynika przede wszystkim z faktu, że przy tego typu inwestycjach nie ma do czynienia ze znaczącym, bądź potencjalnie znaczącym oddziaływaniem przedsięwzięć na środowisko. Zagadnienie to regulują przepisy ustawy z 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227, z późn. zm.), która implementuje obowiązki wynikające m.in. z dyrektyw:

- 2001/42/WE w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko,
- 85/337/EWG w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko naturalne,
- 92/43/EWG w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory oraz dyrektywa
- 79/409/EWG. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa.

Kolejnym etapem deregulacji w ww. obszarze będzie zlecenie analizy dotyczącej zlokalizowania w ustawodawstwie krajowym obszarów, które powinny ulec uproszczeniu bądź zastąpieniu systemem zgłoszeń i oświadczeń inwestorów. Takim obszarem są bez wątpienia przepisy ustawy – Prawo budowlane. W przypadku mikroinstalacji OZE należałoby zmienić nadmiernie uciążliwy tryb wydawania pozwoleń na budowę na zwykłe powiadomienie organu o planie realizacji przedsięwzięcia. Organ miałby zagwarantowane prawo do zgłoszenia sprzeciwu w terminie 14 dni. Braku sprzeciwu byłby tożsamy z udzieleniem zgody na realizację inwestycji.

W projekcie ustawy o odnawialnych źródłach energii po raz pierwszy w krajowym prawodawstwie podjęto próbę uregulowania spraw magazynowania energii z OZE. Problematyka ta dotyczy głównie źródeł o niestabilnej generacji, takich jak energetyka

wiatrowa. W tym celu w definicji instalacji odnawialnego źródła energii stwierdzono, że jest to urządzenie techniczne służące do wytwarzania energii z OZE, w tym także urządzenie techniczne, które odbiera i przetwarza tymczasowo zmagazynowaną energię z tego źródła. Jest to działanie perspektywiczne obliczone na wykorzystanie w dłuższym horyzoncie czasu, jako sposób na bilansowanie Krajowego Systemu Elektroenergetycznego wobec rosnącego udziału energii elektrycznej generowanej z niestabilnych źródeł. Obecnie wydaje się, że przy obecnym udziale energetyki wiatrowej w elektroenergetyce nie wydaje się ekonomicznie uzasadnione stosowanie technologii magazynujących energię ze względu na relatywnie wysokie koszty. Przy obecnej strukturze *electricity mix* tańsze i ekonomicznie uzasadnione jest wykorzystanie istniejącej konfiguracji jednostek wytwórczych w celu zapewnienia odpowiednich rezerw. Powyższe wynika również z faktu, że Polska nie posiada korzystnych warunków geograficznych do budowy zbiorników wodnych w celu magazynowanie energii, co byłoby oczywiście rozwiązaniem najtańszym. Zatem w obecnych warunkach krajowych alternatywą dla budowy drogich zasobników energii jest stosowanie ograniczonego wpływu ekonomicznego penetracji energetyki wiatrowej na koszt funkcjonowania KSE. Ma to sens przy założeniu w KPD, że generacja niestabilna (np. wiatrowa) w *electricity mix* nie przekroczy 20% w 2020 r. Integracja planowanej w KPD generacji niestabilnej jest w możliwa przy stopniowym rozwijaniu systemu elektroenergetycznego w sposób ewolucyjny.

Kolejnym bardzo ważnym zagadnieniem uregulowanym w projekcie ustawy o odnawialnych źródłach energii jest wytwarzanie energii elektrycznej w mikroinstalacjach i przekazywanie określonej nadwyżki tej energii do sieci elektroenergetycznej. Zaproponowane w ww. projekcie rozwiązania stanowią wyzwanie dla pełnego zintegrowania energetyki rozproszonej z Krajowym Systemem Elektroenergetycznym. Pełna korelacja rozproszonej energetyki OZE wiąże się z perspektywą zastosowania na skalę przemysłową nowoczesnych, inteligentnych systemów zarządzania i bilansowania energii. W tym zakresie szybkie fluktuacje w skali od sekundowej do minutowej widoczne na poziomie pojedynczego mikroźródła zanikają po agregacji tych instalacji w skali regionów. Sieci elektroenergetyczne są kluczowym elementem zmniejszającym zmienność poprzez umożliwienie agregacji wytwarzania energii z mikroźródeł z rozproszonych lokalizacji. Sterowanie mikroźródłami może także wspomagać sterowanie zmiennością w krótkiej skali czasowej.

W zakresie przyłączenia jednostek OZE do sieci energetycznej nie przewiduje się zmian,

gdyż priorytetem jest zagwarantowanie bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej. Tak jak dotychczas przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem lub dystrybucją paliw gazowych lub energii będzie zobowiązane do zawarcia umowy o przyłączenie do sieci z podmiotami ubiegającymi się o przyłączenie do sieci, na zasadzie równoprawnego traktowania, jeżeli istnieją techniczne i ekonomiczne warunki przyłączenia do sieci i dostarczania tych paliw lub energii, a żądający zawarcia umowy spełnia warunki przyłączenia do sieci i odbioru. Jeżeli przedsiębiorstwo energetyczne odmówi zawarcia umowy o przyłączenie do sieci, jest obowiązane niezwłocznie pisemnie powiadomić o odmowie jej zawarcia Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki i zainteresowany podmiot, podając przyczyny odmowy.

W celu wdrożenia wszystkich przepisów dyrektywy 2009/28/WE dotyczących biopaliw ciekłych, w Ministerstwie Gospodarki przygotowano projekt założeń projektu ustawy o zmianie ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych. Wprowadza on m.in. przepisy dotyczące kryteriów zrównoważonego rozwoju i systemu weryfikacji ich spełnienia. Został on skierowany do rozpatrzenia przez Komitet stały Rady Ministrów. Przewiduje się, że nowelizacja ustawy wejdzie w życie w 2012 roku.

Należy podnieść, że Polska dokonała także niezbędnego postępu w dziedzinie poprawy efektywności energetycznej. Według danych GUS¹ Energochłonność PKB (wg kursu euro) w ciągu ostatnich 10 lat spadła o prawie 30%. W 1996 r. wynosiła 0,680 kgoe/euro00; w roku 2006 spadła do poziomu 0,425 kgoe/euro00. Niemniej jednak w dalszym ciągu efektywność polskiej gospodarki, liczona jako PKB (wg kursu euro) na jednostkę energii, jest dwa razy niższa od średniej europejskiej. Projektu ustawy o energii ze źródeł odnawialnych przewiduje również możliwość objęcia promocją innowacyjnych, wysokosprawnych technologii elastycznymi instrumentami wsparcia, takimi jak dotacje, pożyczki z możliwością umorzenia, kredyty preferencyjne. Wprowadzenie kompleksowego systemu wsparcia dla działań mających na celu rozwój nowych mocy wytwórczych w energetyce odnawialnej doprowadzi w konsekwencji do ograniczenia szkodliwego oddziaływania konwencjonalnego sektora energetycznego na środowisko oraz będzie się przyczyniać do poprawy bezpieczeństwa energetycznego kraju.

---

¹ Opracowanie pt : *Efektywność Wykorzystania Energii w latach 1996-2006*

Wyjaśnienia również wymaga fakt, że Komisja Europejska prowadzi działania mające na celu zapewnienie promocji stosowania energii z OZE, które docelowo mają doprowadzić do znacznego zwiększenia ilości energii wytworzonej z OZE, której udział docelowo ma zwiększyć się do poziomu 20% w 2020 r. w bilansie energii finalnej wszystkich państw członkowskich UE. Promocja stosowania energii z OZE stanowi jeden z trwałych i kluczowych priorytetów wyznaczonych w polityce energetycznej UE, a jego realizacja uwzględnia kryteria zrównoważonego rozwoju. Osiągnięcie celów dyrektywy 2009/28/WE winno nastąpić przy zastosowaniu najbardziej efektywnych sposobów wsparcia promocji stosowania energii z OZE. Promocja rozwoju energii z OZE wymaga dobrze funkcjonującego rynku wewnętrznego energii elektrycznej, tak aby ustanowiony system wsparcia dostarczał producentom energii z OZE zachęt inwestycyjnych wystarczających do podjęcia pozytywnej decyzji dotyczącej budowy nowych mocy wytwórczych wykorzystujących OZE.

Zatem podstawowym celem projektowanej ustawy o odnawialnych źródłach energii jest zbudowanie spójnych ram prawnych, z uwzględnieniem standardów europejskich, a także transpozycja dyrektywy 2009/28/WE. Do projektu ustawy wprowadzono szereg nowych instytucji. Można je podzielić na rozwiązania prokonsumenckie oraz ułatwiające prowadzenie działalności gospodarczej. Do tych pierwszych można zaliczyć m.in. stworzenie ram prawnych dla systemu wsparcia dla generacji rozproszonej. Zakłada się stopniowy i systematyczny rozwój mikroźródeł, które w oparciu o lokalnie dostępne zasoby będą wytwarzać energię elektryczną. Możliwe będą również dodatkowe zachęty w przypadku wytwarzania zielonej energii na własne potrzeby. Dodatkowo zakłada się wsparcie dla wytwórców ciepła z OZE. Do ułatwień w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej należą zaś: zniesienie koncesji na wytwarzanie energii elektrycznej w mikroźródłach, preferencje w przyłączaniu mikroźródeł, wprowadzenie elastycznych i czytelnych zasad wsparcia w zakresie wytwarzania zielonej energii, wprowadzenie możliwości uzyskania gwarancji pochodzenia zielonej energii.

Projektowana ustawa wpłynie także na:

1. poprawę bezpieczeństwa energetycznego kraju przez zwiększenie zaopatrzenia w energię na odnawialnych nośnikach energii wytwarzanych z surowców krajowych;
2. oparcie znaczącej części dostaw gazu, energii elektrycznej i energii cieplnej oraz biogazu rolniczego, jako paliwa transportowego na wielu lokalnych wytwórniach

biogazu, co stworzy możliwość dostawy biogazu rolniczego o jakości gazu ziemnego dla wielu mieszkańców wsi i miasteczek oraz podmiotów gospodarczych;

3. tworzenie tzw. lokalnych łańcuchów wartości dodanej m.in. przez aktywizację gospodarczą wsi oraz zwiększenie zatrudnienia wśród społeczności lokalnej oraz jednostek gospodarczych branży rolniczej i związanej z energetyką odnawialną (*greenjobs*);
4. pobudzenie rozwoju lokalnej przedsiębiorczości związanej z wykorzystaniem lokalnie generowanego ciepła;
5. poprawę infrastruktury energetycznej i wzrost konkurencyjności polskiego rolnictwa (tzw. rozproszona infrastruktura energetyczna).

Jednakże głównym założeniem projektowanej ustawy o odnawialnych źródłach energii jest wdrożenie jednolitego i czytelnego systemu wsparcia dla producentów zielonej energii, który stanowiłby wystarczającą zachętę inwestycyjną dla budowy nowych mocy wytwórczych, ze szczególnym uwzględnieniem generacji rozproszonej opartej o lokalne zasoby OZE.

Wejście w życie ustawy o odnawialnych źródłach energii wiąże się z koniecznością wdrożenia przepisów dyrektywy 2009/28/WE dotyczących m.in. zbudowania systemu szkoleń i kwalifikacji instalatorów OZE. W ramach podjętych prac zostaną także przeniesione i zmodyfikowane elementy wsparcia z ustawy – Prawo energetyczne. Konieczne zmiany wynikają z potrzeby dostosowania wsparcia do dynamicznie zmieniających się realiów rynkowych. Chodzi o to, że np. z jednej strony rynek oferuje coraz bardziej atrakcyjne oraz wydajne technologie wytwarzania energii ze źródeł odnawialnych, z drugiej zaś pojawiają się merytoryczne postulaty świadczące o zbyt niskim poziomie wsparcia dla niektórych technologii wymagających zaangażowania większych środków. Minister Gospodarki zabiega w przygotowywanym projekcie, aby wspierać nowe technologie, gdyż oferują wyższą produktywność i stabilność generacji. Konkludując, mechanizm rynkowy zapewniający jednakowy poziom przychodu dla wszystkich koncesjonowanych producentów „zielonej” energii elektrycznej przestał spełniać we wszystkich przypadkach rolę impulsu inwestycyjnego. Było to kolejnym czynnikiem przemawiającym za podjęciem próby modyfikacji mechanizmów wsparcia. W szczególności zakłada się wprowadzenie nowych zasad, które różnicują wsparcie, np. poprzez tzw. współczynnik korekcyjny w zależności od nośnika energii odnawialnej, zainstalowanej mocy urządzeń generujących energię. Ważna

będzie data oddania instalacji do eksploatacji, gdyż wsparcie dla nowych inwestycji przyznawane będzie na okres 15 lat. Bardziej precyzyjne zasady wsparcia przyczynią się do obniżenia cen energii elektrycznej, jak również wpłyną na ożywienie zainteresowania inwestowaniem w te technologie, które dotychczas nie były rozwijane. Zaproponowany system będzie jednocześnie upraszczał sposób naliczania opłaty zastępczej w tym likwidował zagrożenie corocznego, niekontrolowanego wzrostu tej opłaty, skutkującego wzrostem cen energii elektrycznej. Dodatkową regulacją zapewniającą bardziej efektywne wykorzystanie środków oraz zlikwidowanie bariery polegającej na ryzyku inwestycyjnym jest wprowadzenie do systemu wsparcia minimalnego gwarantowanego poziomu przychodu. Przeprowadzone analizy wskazały, że taka regulacja znacząco zwiększy zainteresowanie potencjalnych inwestorów technologiami OZE. Szczególnie istotna z punktu widzenia rozwoju energetyki odnawialnej będzie kwestia stabilności oraz długofalowości systemu wsparcia, tak aby zapewnić bezpieczeństwo inwestycyjne dla podmiotów zainteresowanych budową jednostek wytwórczych.

Planowany harmonogram prac nad projektem ustawy o OZE:

Zakłada się, iż projekt w pierwszym kwartale 2012 r. może zostać przekazany pod obrady Rady Ministrów.

Zgodnie z planem Pracy Rady Ministrów na pierwsze półrocze 2011 roku, projekt ww. ustawy miał zostać przekazany pod obrady Rady Ministrów w II kwartale br. Odejście od ww. terminu spowodowane było koniecznością zapewnienia pełnej korelacji prac legislacyjnych z projektami ustawy – Prawo energetyczne (Nowe Prawo Energetyczne) oraz ustawy – Prawo gazowe. Zmiana harmonogramu związania była również z datą transpozycji poszczególnych postanowień dyrektywy 2009/28/WE. Ponadto w nawiązaniu do nowelizacji ustawy – Prawo energetyczne (ustawa z dnia 8 stycznia 2010 roku *o zmianie ustawy - Prawo energetyczne oraz o zmianie niektórych innych ustaw* (Dz. U. Nr 21, poz. 104)) i dodatkowo po pogłębionej analizie ww. dyrektywy stwierdzono, że obszar regulacji projektu ustawy o odnawialnych źródłach energii stanowi transpozycję tych przepisów dyrektywy, które zostały już wdrożone (prognoza i Krajowy plan działania w zakresie energii ze źródeł odnawialnych) albo których transpozycja zgodnie z ww. dyrektywą planowana jest w terminach późniejszych (wzorcowo rola budynków administracji publicznej - 1 stycznia 2012 r., system certyfikacji instalatorów OZE - 1 styczeń 2013 r., obligatoryjny udział energii z OZE w nowo oddanych budynkach lub poddanych generalnemu remontowi - 1 styczeń 2015 r.). Priorytetem prac

legislacyjnych ustawy o odnawialnych źródłach energii jest zapewnienie szerokiej formuły uzgodnień międzyresortowych oraz konsultacji społecznych (sektora energetyki) w celu wypracowania jak najlepszych regulacji w tym obszarze.

Ustawa o odnawialnych źródłach energii doprowadzi do przejrzystości istniejącego wsparcia dla energii z OZE, co umożliwi zwiększenie inwestycji w nowe moce wytwórcze. Rozwój energii z OZE zostanie oparty na zasadach racjonalnego wykorzystania istniejących zasobów tej energii, co jest jednym z celów pakietu klimatyczno - energetyczny, będącego realizacją konkluzji Rady Europejskiej z marca 2007 r. Elementem tego pakietu jest także dyrektywa 2009/28/WE, w której Polska zobowiązała się do zwiększenia udziału energii ze źródeł odnawialnych w bilansie energii finalnej brutto do poziomu co najmniej 15 % w 2020 r. Zapewnienie realizacji powyższych celów wymaga bezsprzecznie opracowania wielu analiz rynku energetyki odnawialnej, ciągłego monitorowania produkcji energii w skali całej energetyki odnawialnej, a także w rozbiciu na poszczególne technologie wykorzystujące OZE do produkcji energii. Polska stoi także przed możliwością znacznego przyspieszenia technologicznego w zakresie rozbudowy i modernizacji istniejącej infrastruktury energetycznej. Realizacja powyższych działań musi otrzymać wsparcie administracji rządowej w celu koordynacji działań na poziomie krajowym oraz zastosowania spójnych, elastycznych i jak najbardziej efektywnych mechanizmów wsparcia. Celem nowej regulacji jest zatem skierowanie większego systemowego wsparcia dla zrównoważonego rozwoju sektora energetyki odnawialnej. Należy stwierdzić, iż ustawowy poziom regulacji umożliwi właściwą koordynację działań na rzecz rozwoju OZE oraz osiągnięcia w ten sposób jeszcze większych korzyści w zakresie ochrony środowiska, jako bezcennego dobra całego społeczeństwa.

Ustawa o odnawianych źródłach energii ma na celu implementację niektórych przepisów dyrektywy 2009/28/WE, z wyłączeniem spraw dotyczących biokomponentów i biopaliw stosowanych do celów transportowych. Powyższa dyrektywa nakłada m.in. obowiązek wprowadzenia szeregu definicji; celów ogólnych i niezbędnych środków do osiągnięcia tych celów; zasad obliczania udziału energii z OZE, procedur administracyjnych, przepisów i kodeksów, informacji i certyfikacji instalatorów, gwarancji pochodzenia energii elektrycznej z OZE, dostępu do sieci ich działania oraz sprawozdawczości. Ww. dyrektywa stwarza także możliwość wprowadzenia do prawodawstwa krajowego regulacji dotyczących ustanowienie przez dwa lub więcej państw członkowskich UE wspólnych systemów wsparcia dla produkcji

energii z OZE. Rekomendowane są również inne formy współpracy pomiędzy państwami członkowskimi UE m.in. poprzez: dokonywanie transferów statystycznych energii z OZE; opracowanie wspólnych projektów dotyczących wytwarzania energii z OZE, w tym wspólnych projektów dla energii z OZE z udziałem państw trzecich, wprowadzenia gwarancji pochodzenia dla energii ciepła i chłodu z OZE.

W celu optymalizacji istniejącego systemu wsparcia założono, iż konieczna jest modyfikacja mechanizmu świadectw pochodzenia w taki sposób, aby dla każdej z technologii ustalić inny minimalny gwarantowany poziom pomocy finansowej. Taka optymalizacja zapewni bardziej zrównoważony rozwój źródeł opartych o wszystkie technologie OZE, oraz pozwoli kierować wsparcie dla tych technologii, które najbardziej go potrzebują. Ministerstwo Gospodarki proponuje aby optymalizacja systemu wsparcia polegała na zróżnicowaniu jego poziomu w zależności od technologii, z której dane źródło będzie korzystać.

Na podstawie ogólnodostępnych analiz branżowych, międzynarodowych opracowań problemowych oraz analizy rynku przeprowadzonej przez Ministerstwo Gospodarki, wypracowano przedział tzw. współczynników, które będą korygować poziom wsparcia.

Mniejsze wsparcie przewidziano dla technologii, które obecnie wytwarzają około 90% energii elektrycznej z OZE (współspalanie, elektrownie wiatrowe oraz stare, zamortyzowane elektrownie wodne). Łączna wartość oszczędności wyniesie około 2 mld zł, które w części zostaną skierowane do technologii wymagających większego wsparcia. Do wyznaczenia kosztów inwestycyjnych ponoszonych przez inwestorów w odniesieniu do mocy zainstalowanej w danej instalacji, posłużono się przede wszystkim informacjami pozyskanymi z branży, zawartymi w opracowaniach stowarzyszeń i towarzystw branżowych o zasięgu światowym, europejskim i krajowym jak również średnimi wartościami ujętymi we wnioskach składanych w ramach POIiŚ.

Z przeprowadzonym analiz wynika, iż koszt wytwarzania energii elektrycznych w technologii współspalania, w elektrowniach wiatrowych oraz starych, zamortyzowanych elektrowniach wodnych jest dużo niższy niż obecnie otrzymywane wsparcie. Mając na uwadze fakt, iż wspomniane wyżej technologie wytwarzają obecnie około 90% energii elektrycznej z OZE, należy zauważyć, iż istnieje duży potencjał optymalizacji kosztowej systemu wsparcia. Według przeprowadzonych przez Ministerstwo Gospodarki symulacji,

coroczne oszczędności z tytułu przeprowadzonej optymalizacji systemu wsparcia w okresie do 2020 r. wyniosą około 1 mld zł. Analiza dotychczasowego modelu wsparcia OZE wskazuje, iż struktura ekonomiczna kosztów dotychczasowego systemu wsparcia w rozbiciu na poszczególne technologie OZE jest kierowana do podmiotów stosujących technologię, w których koszt wytworzenia energii elektrycznej jest niższy niż obecnie otrzymywane wsparcie (np. współspalanie, energetyka wiatrowa). Dzięki nowym regulacjom wsparcie powinno być w większym stopniu zostać skierowane do droższych technologii, wymagających większego wsparcia.

2. Szczegółowe uzasadnienie przepisów proponowanych w projekcie.

2.1. Przepisy ogólne (rozdz. 1)

W Rozdziale tym został określony jej zakres przedmiotowy. Stwierdzono, iż projektowana ustawa *o odnawialnych źródłach energii* (zwana dalej „ustawą o OZE”) określi zasady:

- 1) zasady wykonywania działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania energii z odnawialnych źródeł energii;
- 2) zasady przyłączania do sieci instalacji odnawialnego źródła energii;
- 3) mechanizmy i instrumenty wspierające wytwarzanie energii z odnawialnych źródeł energii;
- 4) zasady opracowania i realizacji krajowego planu działania oraz monitorowania rynku energii z odnawialnych źródeł energii;
- 5) warunki i tryb nabywania uprawnień instalatora mikroinstalacji;
- 6) zasady współpracy międzynarodowej w zakresie odnawialnych źródeł energii oraz wspólnych projektów energetycznych.

Cel projektowanej ustawy zostanie zrealizowany poprzez wykorzystanie długotrwałych efektów zewnętrznych, ochrony przyrody i środowiska naturalnego, ochrony zasobów kopalnych i wspieranie dalszego rozwoju technologii w kierunku obniżania kosztów wytwarzania energii z OZE oraz promocję wydajności i oszczędności energetycznej. Powyższe cele uznaje się za osiągnięte przy wzroście wytwarzania energii z OZE do co najmniej 15% udziału energii tej energii w zużyciu energii finalnej brutto w 2020 r.

Oprócz osiągnięcia celu ogólnego zakłada się, iż ustawa będzie zmierzać do osiągnięcia celów pośrednich, tj. wzroście wytwarzania energii z OZE w poszczególnych latach na

poziomie: 8,76% do 2012 r., 9,54% do 2014 r., 10,71% do 2016 r. oraz 12,27% do 2018 r. Przepisy projektu ustawy dotyczą w szczególności odbiorców końcowych w rozumieniu dyrektywy 2003/54/WE *dotyczącej wspólnych zasad rynku wewnętrznego energii elektrycznej i uchylającej dyrektywę 96/92/WE*.

W art. 2 wyjaśnione zostały podstawowe pojęcia użyte w ustawie. Pojęcia te są wynikiem implementacji dyrektywy 2009/28/WE, która wprowadziła szereg nowych określeń, takich jak: energia aerotermalna; energia geotermalna, energia hydrotermalna, instalacja odnawialnego źródła energii, mikroinstalacja, system wsparcia, zboża pełnowartościowe i in.

2.2. Wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania energii z odnawialnych źródeł energii (rozd. 2)

Regulacja zawarta w art. 3 projektu ustawy stawowi, iż działalność gospodarcza w zakresie wytwarzania energii z odnawialnych źródeł energii wymaga uzyskania koncesji na zasadach określonych w rozdziale 3 ustawy - Prawo energetyczne z zastrzeżeniem przypadków odrębnie ustanowionych. Zastosowanie mają tutaj wprost przepisy ustawy – Prawo energetyczne dotyczące konieczności uzyskania koncesji oraz obowiązków rejestrowych i kontroli realizowanej przez właściwe organy.

Art. 4 reguluje przedmiot działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania biogazu rolniczego lub wytwarzania energii elektrycznej z biogazu rolniczego. Zgodnie z tym przepisem tego rodzaju działalność gospodarcza jest działalnością regulowaną i wymaga wpisu do rejestru przedsiębiorstw energetycznych zajmujących się wytwarzaniem biogazu rolniczego.

W art. 5 – 7 określono zasady i warunki wykonywania działalności gospodarczej obowiązki przedsiębiorcy wytwarzającego biogaz rolniczy lub wytwarzającego energię elektryczną z biogazu rolniczego dotyczące wpisu do właściwego rejestru.

W art. 8 – 12 uregulowano kompetencje Prezesa Agencji Rynku Rolnego, będącego organem rejestrowym, dotyczące wpisu w rejestrze przedsiębiorców wytwarzających biogaz rolniczy lub wytwarzających energię elektryczną z biogazu rolniczego.

Ponadto w art. 10 wprowadzono obowiązek wykorzystania surowców rolniczych, produktów ubocznych rolnictwa, płynnych lub stałych odchodów zwierzęcych, produktów ubocznych lub pozostałości z przetwórstwa produktów pochodzenia rolniczego lub biomasy leśnej, oraz obowiązki organów rejestrowych i uprawnienia do kontroli realizowanej przez właściwe organy.

W art. 13 wprowadzono możliwość wytwarzania energii w mikroinstalacji przez przedsiębiorców oraz przez osoby nie prowadzące działalności gospodarczej w celu zużycia jej na potrzeby własne lub też możliwość sprzedaży pojawiających się okresowo nadwyżek energii Elektrycznej. Elementem wsparcia wytwarzanie energii w mikroinstalacji jest obowiązek zakupu energii elektrycznej przez przedsiębiorstwa zajmujące się wytwarzaniem energii elektrycznej lub jej obrotem po ściśle określonej cenie jednostkowej. System wsparcia dla okazjonalnych wytwórców energii elektrycznej w mikroinstalacji jest zbliżony do rozwiązań zbliżonych do obowiązujących w formule systemu feed-in-tariff.

W art. 14 – 20 zawarto przepisy dotyczące wytwarzania energii w mikroinstalacji, które dotyczą obowiązków przedsiębiorców, wpisu do rejestru prowadzonego przez Prezesa URE oraz kontroli tej działalności.

Należy też zaakcentować, iż system wsparcia dla wytwórców energii elektrycznej w mikroinstalacji, którzy prowadzą działalność gospodarczą i chcą uzyskać „zielony certyfikat” (świadectwo pochodzenia) jest w zakresie kształtowania ceny jednostkowej zakupu energii elektrycznej przez przedsiębiorstwa zajmujące się wytwarzaniem energii elektrycznej lub jej obrotem jest zbliżony do systemu feed-in-tariff, który dodatkowo wzbogacano o możliwość uzyskania dodatkowego wsparcia w postaci świadectwa pochodzenia.

Przepisy ustawy promują wytwarzanie energii elektrycznej w mikroinstalacji, bądź to na własny użytek, bądź też jako działalność gospodarczą, która nie będzie wymagała uzyskania koncesji na jej wytwarzanie.

2.3. Przyłączenie do sieci instalacji odnawialnego źródła energii (rozdz. 3)

W art. 21 wskazano, że przyłączenie do sieci instalacji odnawialnego źródła energii w zakresie nieuregulowanym w niniejszej ustawie odbywa się na zasadach określonych w:

- 1) rozdziale 2 ustawy - Prawo energetyczne w odniesieniu do instalacji służącej do wytwarzania energii, w tym ciepła w odnawialnym źródle energii;
- 2) rozdziale 2 ustawy - Prawo gazowe w odniesieniu do instalacji służącej do wytwarzania biogazu rolniczego.

Odrębne uregulowanie ww. kwestii jest uzasadnione faktem, że w stosunku do mikroinstalacji o niewielkich mocach znamionowych nie powinno się stosować rygorystycznych ogólnych zasad skierowanych do wielkoskalowych zakładów energetycznych. Postulat odrębnych zasad przyłączania dla małych instalacji wynika z postanowień dyrektywy 2009/28/WE.

Wprowadzone przepisy mają na celu dalszy rozwój infrastruktury przesyłowej oraz dystrybucyjnej sieci elektroenergetycznej, obiektów magazynowania oraz systemu elektroenergetycznego, mając przy tym na względzie gwarancje bezpiecznego działania systemu elektroenergetycznego podczas przystosowania go do dalszego rozwoju wytwarzania energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii, w tym również połączeń wzajemnych między państwami członkowskimi oraz między państwami członkowskimi a państwami trzecimi.

Ww. przepisy gwarantują, że: operatorzy systemów przesyłowych i systemów dystrybucji na ich terytorium zapewniają przesył i dystrybucję energii elektrycznej wytwarzanej z odnawialnych źródeł energii. Określono również kryteria priorytetowego dostępu do systemu sieciowego dla energii elektrycznej wytwarzanej z odnawialnych źródeł energii. W przepisach ww. rozdziału przewidziano odpowiednie środki operacyjne dotyczące sieci i rynku, które zminimalizują ograniczenie energii elektrycznej wytworzonej z odnawialnych źródeł energii.

Zgodnie z dyrektywą 2009/28/WE ww. zasady opierają się na obiektywnych, przejrzystych i niedyskryminacyjnych kryteriach ze szczególnym uwzględnieniem wszystkich kosztów włączenia nowych producentów dostarczających energię elektryczną wytwarzaną z OZE.

Wyjaśnienia wymaga, iż wymagania dotyczące przedstawienia przez operatorów systemów przesyłowych i systemów dystrybucji nowym producentom energii ze źródeł odnawialnych pragnącym przyłączyć się do systemu wymaganych wyczerpujących i niezbędnych informacji, w tym:

- a) wyczerpującej i szczegółowej oceny kosztów związanych z przyłączeniem;

b) rozsądnego i precyzyjnego harmonogramu przyjęcia i rozpatrzenia wniosku o przyłączenie do sieci;

c) rozsądnego orientacyjnego harmonogramu każdego proponowanego przyłączenia do sieci.

Przepisy zgodnie z dyspozycją dyrektywy umożliwiają producentom energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii, pragnącym przyłączyć się do sieci, ogłoszenie przetargu na roboty przyłączeniowe.

Podział kosztów dostosowań technicznych takich jak przyłączenia sieci czy wzmocnienia sieci oraz poprawa funkcjonowania sieci, egzekwuje się za pomocą mechanizmu opartego na obiektywnych, przejrzystych i niedyskryminujących kryteriach, uwzględniając korzyści, jakie odnoszą z przyłączenia pierwsi i kolejno przyłączani producenci, jak również operatorzy systemów przesyłowych i systemów dystrybucji.

Należy przy tym wspomnieć, iż w ustawie – Prawo energetyczne istnieje obowiązek publikowania przepisów technicznych zgodnie z art. 6 dyrektywy 2003/55/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 czerwca 2003 r. dotyczącej wspólnych zasad rynku wewnętrznego gazu ziemnego, w szczególności w odniesieniu do zasad przyłączania do sieci, które obejmują wymagania dotyczące jakości, nawaniania i ciśnienia gazu. Państwa członkowskie nakładają również na operatorów systemów przesyłowych i dystrybucyjnych obowiązek publikacji taryf przyłączeniowych za przyłączanie odnawialnych źródeł gazu w oparciu o przejrzyste i niedyskryminacyjne kryteria.

Na zakończenie należy też dodać, iż w myśl przepisów tej ustawy za przyłączenie mikroinstalacji nie będą pobierane opłaty.

2.4. System wsparcia wykorzystania energii z odnawialnych źródeł energii (rozdz. 4)

W rozdziale tym zostały przeniesione przepisy z ustawy – Prawo energetyczne dotyczące wsparcia dla OZE.

Zgodnie z art. 26 przedsiębiorstwa energetyczne zajmujące się wytwarzaniem energii elektrycznej lub jej obrotem i sprzedające energię elektryczną odbiorcy końcowemu, obowiązane jest do zakupu oferowanej energii elektrycznej wytworzonej w mikroinstalacji.

W art. 27 – 29 zawarto przepisy dotyczące obowiązku zakupu energii elektrycznej wytworzonej w mikroinstalacji, w tym także zasady kształtowania cen energii elektrycznej, o czym była mowa wyżej.

W art. 30 określono, iż potwierdzeniem wytworzenia energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii, w tym energii elektrycznej wytwarzanej w mikroinstalacji, lub energii przeliczonej na ekwiwalentną ilość energii elektrycznej, a także biogazu rolniczego jest świadectwo ich pochodzenia, zwane dalej „świadectwem pochodzenia”.

Świadectwo pochodzenia wydaje się oddzielnie dla:

- 1) energii elektrycznej;
- 2) ciepła lub chłodu wytworzonego w wysokosprawnej kogeneracji, o której mowa w art. 2 pkt 60 ustawy – Prawo energetyczne, jeżeli jednostka wytwórcza wytwarzająca ciepło lub chłód w wysokosprawnej kogeneracji zużywa jako paliwo do ich wytwarzania biomasę, z wyłączeniem zbóż pełnowartościowych, biogaz lub biopłynny.;
- 3) biogazu rolniczego lub energii elektrycznej wytworzonej z biogazu rolniczego.

Zgodnie z art. 30 świadectwo pochodzenia wydaje się na wniosek właściwego podmiotu. Przepis ten wskazuje podmioty uprawnione do złożenia Prezesowi URE wniosku o wydanie tego świadectwa, w tym także treść wniosku oraz obowiązki operatora systemu dystrybucyjnego. Świadectwo pochodzenia zawierać będzie w szczególności:

- 1) nazwę i adres przedsiębiorstwa energetycznego wykonujące działalność gospodarczą w zakresie wytwarzania energii elektrycznej z odnawialnego źródła energii;
- 2) lokalizację, typ i moc odnawialnego źródła energii z którego energia elektryczna została wytworzona;
- 3) dane dotyczące ilości energii elektrycznej objętej świadectwem pochodzenia, wytworzonej w określonej instalacji odnawialnego źródła energii;
- 4) okres, w którym została wytworzona energia elektryczna z odnawialnego źródła energii;
- 5) wskazanie podmiotu, który będzie organizował obrót prawami majątkowymi wynikającymi ze świadectw pochodzenia;
- 6) kwalifikację odnawialnego źródła energii;
- 7) dane dotyczące ilości energii elektrycznej zaliczanej do obowiązku uzyskania i przedstawienia do umorzenia świadectw pochodzenia w danym roku, określone jako iloczyn ilości energii elektrycznej objętej świadectwem pochodzenia oraz współczynnika korekcyjnego określonego w przepisach wydanych na podstawie art. 47 ust. 1.

W art. 31 – 33 zawarto obowiązki Prezesa URE, który wydaje świadectwa pochodzenie, a także treść tych świadectw oraz tryb wydawania tych świadectw. Zastosowanie tu będą mieć właściwe przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego.

W art. 32 ust. 2 zawarto katalog podmiotów, które będą miały obowiązek uzyskać i przedstawić do umorzenia Prezesowi URE świadectwo pochodzenia wydane dla energii elektrycznej wytworzonej w źródłach znajdujących się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub zlokalizowanych w wyłącznej strefie ekonomicznej, lub uiścić opłatę zastępczą, w terminie określonym w art. 48 ust. 1, obliczoną w sposób określony w art. 35. Ww. obowiązek wykonywać będą obok przedsiębiorstw energetycznych wykonujących działalność gospodarczą w zakresie wytwarzania energii elektrycznej lub jej obrotu i sprzedające energię elektryczną odbiorcom końcowym, także odbiorca końcowy będący członkiem giełdy towarowej w rozumieniu art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 26 października 2000 r. o giełdach towarowych (Dz. U. z 2010 r. Nr 48, poz. 284, Nr 81, poz. 530 i Nr 182, poz. 1228) lub członkiem rynku organizowanego przez podmiot prowadzący na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej rynek regulowany, w odniesieniu do transakcji zawieranych we własnym imieniu na giełdzie towarowej lub na rynku organizowanym przez ten podmiot oraz towarowy dom maklerski lub dom maklerski, o których mowa w art. 2 pkt 8 i 9 ustawy, o której mowa w pkt 2, w odniesieniu do transakcji realizowanych na zlecenie odbiorców końcowych na giełdzie towarowej lub na rynku organizowanym przez podmiot prowadzący na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej rynek regulowany. Ponadto do powyższego katalogu dodano odbiorcę końcowy, który w roku poprzedzającym zużył nie mniej niż 400 GWh energii elektrycznej i dla którego udział kosztu energii elektrycznej w wartości produkcji jest nie mniejszy niż 15 %, w odniesieniu do transakcji nie zawieranych na giełdzie towarowej w rozumieniu ustawy, o której mowa w pkt 2, lub na rynku organizowanym przez podmiot prowadzący na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej rynek regulowany. W ten sposób tzw. odbiorcy energochłonni uzyskali preferencję w postaci możliwości rozliczenia z obowiązku udziału „zielonej” energii elektrycznej, co umożliwi im odliczenie akcyzy albowiem energia elektryczna z OZE jest z niej zwolniona.

W art. 35 dokonano modyfikacji dotychczasowego sposobu obliczania opłaty zastępczej. Modyfikacja nie będzie miała żadnych skutków w najbliższym okresie, jednakże zablokuje możliwość niekontrolowanego wzrostu opłaty zastępczej w przypadku gwałtownego wzrostu cen energii na rynku konkurencyjnym, wg których Prezes URE na podstawie w art. 158 ust.

2 pkt 21 lit. b ustawy – Prawo energetyczne, oblicza średnią cenę sprzedaży energii elektrycznej w poprzednim roku kalendarzowym.

Zakłada się, iż cena opłaty zastępczej będzie maleć w przypadku wzrostu ww. ceny energii. Prezes URE będzie ogłaszać w Biuletynie Urzędu Regulacji Energetyki jednostkową opłatę zastępczą po jej waloryzacji w terminie do dnia 31 marca każdego roku.

W art. 36 ustanowiono obowiązek dla przedsiębiorstwa energetycznego posiadającego koncesję na obrót energią elektryczną, aby w terminie miesiąca od zakończenia roku kalendarzowego w którym zakupiło energię elektryczną w wyniku transakcji zawartej za pośrednictwem towarowego domu maklerskiego lub domu maklerskiego na giełdzie towarowej lub na rynku organizowanym przez podmiot prowadzący na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej rynek regulowany, przekazało towarowemu domowi maklerskiemu lub domowi maklerskiemu deklaracji o ilości energii elektrycznej zakupionej w wyniku tej transakcji i zużytej na własny użytek oraz przeznaczonej do dalszej odsprzedaży.

W rozdziale tym utrzymano dotychczasową regulację uniemożliwiającą zaliczenie umorzonych świadectw pochodzenia wydanych dla energii elektrycznej wytworzonej w instalacji OZE wykorzystującej energię pozyskiwaną z biogazu rolniczego, dla którego przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się wytwarzaniem biogazu rolniczego wystąpiło lub wystąpi z wnioskiem o wydanie świadectwa pochodzenia dla biogazu rolniczego. Podobnie dotyczyć to będzie energii elektrycznej wytworzonej w mikroinstalacji.

W art. 38 ustanowiono delegację ustawową upoważniającą ministra właściwego do spraw gospodarki do określenia w drodze rozporządzenia, szczegółowego zakresu obowiązków, takich jak parametry techniczne i technologiczne wytwarzania energii elektrycznej, ciepła lub chłodu wytwarzanych w z OZE, wymagania dotyczące pomiarów, rejestracji i sposobu obliczania ilości energii elektrycznej, ciepła lub chłodu wytwarzanych z OZE, miejsce dokonywania pomiarów ilości energii elektrycznej wytworzonej z OZE na potrzeby realizacji obowiązku potwierdzania danych, a także wielkość i sposób obliczania udziału energii elektrycznej wytwarzanej w odnawialnych źródłach energii, wynikającej z obowiązku uzyskania i przedstawienia do umorzenia świadectw pochodzenia w okresie kolejnych 15 lat, - biorąc pod uwagę politykę energetyczną państwa oraz zobowiązania wynikające z umów międzynarodowych oraz dostępne technologie wytwarzania energii z OZE.

W art. 39 określono, iż minister właściwy do spraw gospodarki określi, także w drodze rozporządzenia, szczegółowy zakres obowiązku potwierdzania m.in. parametrów jakościowych biogazu rolniczego wprowadzonego do sieci dystrybucyjnej gazowej, wymagania dotyczące pomiarów, rejestracji i sposobu obliczania ilości wytwarzanego biogazu rolniczego, miejsce dokonywania pomiarów ilości biogazu rolniczego, sposób przeliczania ilości wytworzonego biogazu rolniczego na ekwiwalentną ilość energii elektrycznej wytworzonej z OZE, a także warunki przyłączenia do sieci dystrybucyjnej gazowej instalacji OZE, które służą do wytwarzania biogazu rolniczego - biorąc pod uwagę w szczególności potrzebę zapewnienia bezpieczeństwa funkcjonowania systemu gazowego oraz dostępne technologie wytwarzania biogazu rolniczego.

W art. 40 określono, iż prawa majątkowe wynikające ze świadectw pochodzenia są zbywalne i stanowią towar giełdowy, a przeniesienie praw majątkowych następuje z chwilą dokonania zapisu w rejestrze świadectw pochodzenia.

W art. 43 – 46 szczegółowo uregulowano kwestie dotyczące świadectw pochodzenia, m. in. także okres w jakim przysługiwać będą prawa majątkowe ze świadectw pochodzenia. Wskazano zasadę, że potwierdzeniem wytworzenia energii elektrycznej w instalacji OZE, w tym również w mikroinstalacji, lub wytworzenia energii przeliczonej na ekwiwalentną ilość energii elektrycznej jest świadectwo pochodzenia tej energii. Świadectwo pochodzenia określa ilość energii wynikającą z iloczynu wytworzonej energii elektrycznej oraz współczynnika korekcyjnego, który jest ustanawiany dla poszczególnych technologii.

W art. 47 zawarto delegację dla ministra właściwego do spraw gospodarki do określenia współczynników korekcyjnych, które będą mieć zastosowanie do określenia wysokości praw majątkowych wynikających ze świadectw pochodzenia.

Minister właściwy do spraw gospodarki określi współczynniki korekcyjne dla źródeł wykorzystujących:

- 1) biogaz, biogaz rolniczy o zainstalowanej mocy elektrycznej do 100 kW, biogaz rolniczy o zainstalowanej mocy elektrycznej powyżej 100 kW do 1 MW, biogaz rolniczy o zainstalowanej mocy elektrycznej powyżej 1 MW,
- 2) biomasę, z wyłączeniem zbóż pełnowartościowych, biomasę do spalania wielopaliwowego, z wyłączeniem zbóż pełnowartościowych, biomasę w wysokosprawnej kogeneracji (CHP) do 10 MW, z wyłączeniem zbóż

pełnowartościowych, biomasę w wysokosprawnej kogeneracji (CHP) powyżej 10 MW, z wyłączeniem zbóż pełnowartościowych,

- 3) biopłyyny,
- 4) energię promieniowania słonecznego o zainstalowanej mocy elektrycznej powyżej 40 kW,
- 5) energię wiatru na lądzie o zainstalowanej mocy elektrycznej do 200 kW , energię wiatru na lądzie o zainstalowanej mocy elektrycznej powyżej 200 kW, oraz energię wiatru na morzu,
- 6) hydroenergię o zainstalowanej mocy elektrycznej do 300 kW i hydroenergię o zainstalowanej mocy elektrycznej do 20 MW i powyżej 20 MW.

- na okres kolejnych pięciu lat dla poszczególnych rodzajów i mocy zainstalowanych źródeł wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii, biorąc pod uwagę postęp technologiczny, analizę poziomu kosztów wytwarzania energii w ujęciu poszczególnych odnawialnych źródłach energii, politykę energetyczną państwa, oraz informacje zawarte w krajowym planie działania, o którym mowa w art. 57 ust 1.

W przypadku wytwarzania energii elektrycznej w mikroinstalacji lub wytworzenia energii przeliczonej na ekwiwalentną ilość energii elektrycznej w mikroinstalacji, wielkość współczynnika będzie podwyższona o 0,5 punktu dla danego źródła energii z którego wytwarza się energię w z odnawialnych źródeł energii.

Zgodnie z przepisem art. 48 opłata zastępcza stanowić będzie przychód Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Przedsiębiorstwo energetyczne dokonuje wpłaty opłaty zastępczej na rachunek bankowy tego ww. funduszu do dnia 31 marca każdego roku, za poprzedni rok kalendarzowy. Zgodnie z ust. 2 Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej zobowiązany będzie do corocznego przedstawiania ministrowi właściwemu do spraw gospodarki raportu o wysokości wniesionych opłat zastępczych oraz wysokości zapłaconych kar nałożonych na podstawie niniejszej ustawy do dnia 30 czerwca każdego roku.

W art. 49 projektu regulacji zawarto zwolnienia dla wytwórców energii o łącznej mocy nieprzekraczającej 5 MW z tytułu wydania świadectwa pochodzenia.

W art. 50 – 56 zawarto regulacje dotyczące gwarancji pochodzenia.

Gwarancja pochodzenia zawiera w szczególności:

- 1) nazwę i adres przedsiębiorstwa energetycznego zajmującego się wytwarzaniem energii z OZE;
- 2) określenie lokalizacji, rodzaju, mocy i daty oddania instalacji do eksploatacji, w którym energia elektryczna została wytworzona;
- 3) dane czy dana ilość energii, uzyskała wcześniej świadectwo pochodzenia;
- 4) określenie czasu, w którym energia elektryczna została wytworzona;
- 5) datę określenia, czy i w jakim stopniu dana instalacja korzystała ze wsparcia inwestycyjnego, czy i w jakim stopniu jednostka energii korzystała w jakikolwiek inny sposób z krajowego systemu wsparcia oraz rodzaj systemu wsparcia;
- 6) datę oddania instalacji do eksploatacji.

Gwarancja pochodzenia jest dokumentem elektronicznym, z którego nie wynikają prawa majątkowe. Gwarancję wydaje się na okres 12 miesięcy. Gwarancję pochodzenia wydaje Prezes URE w terminie 14 dni od dnia otrzymania wniosku. Do wydawania gwarancji pochodzenia stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego o wydawaniu zaświadczeń. Gwarancja pochodzenia nie daje prawa do korzystania z krajowego systemu wsparcia wytwarzanie energii z odnawialnych źródeł energii określonych w niniejszej ustawie. Gwarancję pochodzenia wydaje się dla standardowej jednostki 1 MWh energii. Przekazanie gwarancji pochodzenia następuje niezależnie od przeniesienia praw majątkowych wynikających ze świadectwa pochodzenia.

W art. 56 projektu regulacji zawarto zwolnienia dla wytwórców energii o łącznej mocy nieprzekraczającej 5 MW z tytułu wydania gwarancji pochodzenia.

2.5. Krajowy plan działania oraz monitorowanie rynku energii wytwarzanej z odnawialnych źródeł energii (rozdz. 5)

W art. 57 projektu ustawy ustanowiono obowiązek opracowania krajowego planu działania w zakresie energii ze źródeł odnawialnych, który wskazuje krajowe cele w zakresie udziału energii ze źródeł odnawialnych zużyte w sektorze transportowym, sektorze energii elektrycznej, sektorze ogrzewania i chłodzenia w 2020 r., uwzględniając wpływ innych środków polityki efektywności energetycznej na końcowe zużycie energii oraz odpowiednie środki, które należy podjąć dla osiągnięcia krajowych celów ogólnych, w tym współpracę

między organami władzy lokalnej, regionalnej i krajowej, zaplanowane transfery statystyczne lub wspólne projekty, krajowe strategie ukierunkowane na rozwój istniejących zasobów biomasy i zmobilizowanie nowych zasobów biomasy do różnych zastosowań.

W ustawie przyjęto, iż w przypadku wydania przez Komisję Europejską zaleceń dotyczących krajowego planu działania, lub gdy udział energii z odnawialnych źródeł energii spadnie poniżej orientacyjnego kursu w bezpośrednio poprzedzającym okresie dwuletnim, minister właściwy do spraw gospodarki przekazuje Komisji Europejskiej zmieniony krajowy plan działania, określając przy tym odpowiednie i proporcjonalne środki zapewniające powrót do orientacyjnego kursu wyznaczonego w krajowym planie działania.

Komisji Europejskiej zmieniony krajowy plan działania w zakresie energii ze źródeł odnawialnych najpóźniej do dnia 30 czerwca następnego roku, określając w tym planie odpowiednie i proporcjonalne środki mające zapewnić powrót do orientacyjnego kursu wyznaczonego w krajowym planie działania w zakresie energii ze źródeł odnawialnych.

Odpowiedzialnym za przygotowanie krajowego planu działania w zakresie energii ze źródeł odnawialnych będzie minister do spraw gospodarki. Krajowy plan działania w zakresie energii ze źródeł odnawialnych został już przez ministra właściwego do spraw gospodarki przygotowany i przekazany Komisji Europejskiej.

Przyjęto również zasadę, iż w terminie do 31 grudnia 2011 r. minister właściwy do spraw gospodarki złoży Komisji Europejskiej sprawozdanie dotyczące postępu w promowaniu i wykorzystaniu energii z odnawialnych źródeł energii. Sprawozdanie takie składał będzie minister właściwy do spraw gospodarki Komisji Europejskiej co dwa lata w terminie do dnia 31 grudnia.

Określono także obowiązki ministra właściwego do spraw gospodarki w zakresie monitorowania realizacji krajowego celu w zakresie udziału energii i paliw wytworzonych z odnawialnych źródeł energii.

Art. 59 nakłada na Ministra Gospodarki, Ministra Rolnictwa, Ministra Środowiska i Prezesa URE obowiązek wykonywania zadań związanych z funkcjonowaniem rynku energii wytwarzanej z odnawialnych źródeł energii, w szczególności monitorowania funkcjonowania wytwarzania energii z odnawialnych źródeł energii.

Realizując ten obowiązek Minister Gospodarki, Minister Rolnictwa, Minister Ministra Środowiska i Prezes URE będą mogli zlecać wykonanie poszczególnych czynności specjalistom lub podmiotom zatrudniającym pracowników posiadających szczególne uprawnienia lub wiedzę i odpowiednie doświadczenie, niezbędne do wykonywania tych czynności.

W projektowanych przepisach ustanowiono, iż przy obliczaniu udziału energii z OZE stosuje się metodologie i definicje stosowane w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1099/2008 z dnia 22 października 2008 w sprawie statystyki publicznej. Zgodnie z treścią załącznika IV dyrektywy 2009/28/WE, energię elektryczną uzyskiwaną z energii wodnej i energii wiatru uwzględnia się zgodnie z zasadami normalizacji.

2.6. Warunki i tryb nabywania uprawnień instalatora mikroinstalacji (rozdz. 6)

Obowiązek stworzenia systemu certyfikacji lub równoważnych systemów kwalifikowania instalatorów małych kotłów i pieców na biomasę, systemów fotowoltaicznych i systemów ciepła słonecznego, płytkich systemów geotermalnych oraz pomp ciepła wynika z przepisu art. 14 ust. 3 dyrektywy 2009/28/WE. Obecnie w polskim systemie prawnym nie występuje odrębna procedura certyfikowania instalatorów ww. urządzeń i systemów. Obowiązująca procedura potwierdzania kwalifikacji osób zajmujących się eksploatacją urządzeń, instalacji i sieci elektroenergetycznych wytwarzających, przetwarzających, przesyłających i zużywających energię elektryczną, ciepło i paliwa gazowe, jest określona w rozporządzeniu Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 28 kwietnia 2003 r. w *sprawie szczegółowych zasad stwierdzania posiadania kwalifikacji przez osoby zajmujące się eksploatacją urządzeń, instalacji i sieci* (Dz. U. Nr 89, poz. 828, z późn zm.). Pod pojęciem eksploatacji w rozporządzeniu rozumie się prace w zakresie obsługi, konserwacji, remontów, montażu i kontrolno-pomiarowym. Rodzaje urządzeń, instalacji i sieci, przy których eksploatacji jest wymagane posiadanie kwalifikacji, wymienione są w załączniku nr 1 do ww. rozporządzenia. Wykaz ten nie uwzględnia wszystkich urządzeń i instalacji, o których mowa w art. 14 ust. 3 dyrektywy 2009/28/WE. Ponadto, obowiązujący system kwalifikowania nie odpowiada kryteriom określonym w załączniku IV ww. dyrektywy.

W związku z powyższym konieczne jest wprowadzenie procedur zgodnych z dyrektywą 2009/28/WE w niniejszej regulacji.

System certyfikacji instalatorów należy powiązać z kompleksowym uregulowaniem kwestii dotyczących mikroinstalacji ujętych w przedmiotowej ustawie.

Przyjęte w ustawie pojęcie mikroinstalacji oznacza instalację OZE o zainstalowanej mocy elektrycznej do 40 kW lub zainstalowanej mocy cieplnej, lub chłodniczej do 70 kW, lub służącej do wytwarzania biogazu rolniczego, lub wytwarzania energii elektrycznej z biogazu rolniczego o zainstalowanej mocy elektrycznej nie większej niż 100 kW, lub zainstalowanej mocy cieplnej, lub chłodniczej nie większej niż 130 kW, czyli obejmuje w szczególności małe kotły i piece na biomasę, systemy fotowoltaiczne i systemy ciepła słonecznego, płytke systemy geotermalne i pompy ciepła oraz mikrobiogazownie, o których mowa w dyrektywie.

Projekt regulacji zakłada, iż instalatorem mikroinstalacji, zwanym dalej „instalatorem”, może być osoba, która posiada ważny certyfikat instalatora mikroinstalacji, odpowiednio w zakresie wykonywania mikroinstalacji, o których mowa w art. 64 ustawy.

Certyfikat otrzyma osoba, która:

- 1) posiada pełną zdolność do czynności prawnych;
- 2) posiada wykształcenie minimum zasadnicze zawodowe lub równoważne w zakresie urządzeń i instalacji: sanitarnych, energetycznych, grzewczych, chłodniczych lub elektrycznych;
- 3) poświadczone trzyletnie doświadczenie zawodowe w zakresie urządzeń i instalacji sanitarnych, energetycznych, grzewczych, chłodniczych lub elektrycznych;
- 4) nie była skazana za przestępstwo umyślne przeciwko wiarygodności dokumentów, obrotowi gospodarczemu oraz bezpieczeństwu powszechnemu;
- 5) ukończyła szkolenie instalatora mikroinstalacji oraz,
- 6) złożyła z wynikiem pozytywnym egzamin na instalatora mikroinstalacji, zwany dalej „egzaminem”, przed komisją egzaminacyjną działającą przy Prezesie Urzędu Dozoru Technicznego, nie później niż w terminie 12 miesięcy od dnia ukończenia szkolenia.

Zgodnie z projektem ustawy do zadań instalatora należy w szczególności wykonywanie następujących mikroinstalacji:

- 1) fotowoltaicznych;

- 2) małych kotłów i pieców na biomasę;
- 3) kolektorów słonecznych;
- 4) pomp ciepła i płytkich systemów geotermalnych;
- 5) wytwarzających biogaz rolniczy lub energię elektryczną z biogazu rolniczego.

Egzamin obejmujący sprawdzenie wiedzy ze znajomości przepisów krajowych i umiejętności instalowania mikroinstalacji, składać się będzie z dwóch części - ogólnej i specjalistycznej dotyczącej odpowiednio danego rodzaju mikroinstalacji. Pytania egzaminacyjne pochodzą będą z katalogu pytań zatwierdzonego przez ministra właściwego do spraw gospodarki. Katalog pytań oraz pytania zawarte w teście egzaminacyjnym nie będą stanowić informacji publicznej w rozumieniu przepisów o dostępie do informacji publicznej.

Za egzamin pobierana będzie od kandydata na instalatora opłata.

Komisję egzaminacyjną powoływał będzie minister właściwy do spraw gospodarki spośród osób posiadających wiedzę, w szczególności w zakresie energetyki odnawialnej, lub w zakresie urządzeń i instalacji: sanitarnych, energetycznych, grzewczych, chłodniczych lub elektrycznych;

Przewiduje się możliwość składania skarg na przebieg egzaminu. Każdy kto przystąpi do egzaminu będzie mógł zgłaszać, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Dozoru Technicznego, do ministra właściwego do spraw gospodarki, w terminie 3 dni od dnia przeprowadzenia egzaminu lub ogłoszenia jego wyniku, w formie pisemnej, skargi co do jego przebiegu lub wyniku.

W przypadku uznania skargi za uzasadnioną minister właściwy do spraw gospodarki może nakazać powtórzenie egzaminu albo uznać ten egzamin za złożony z wynikiem pozytywnym.

W przypadku zasadności skargi nie będą pobierane opłaty za udział w egzaminie.

Osoby będącymi obywatelami państwa członkowskiego Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej lub państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, będą mogły wykonywać mikroinstalacje, jeżeli nabyły w tym państwie wymagane uprawnienia instalatora, zgodnie z przepisami o zasadach uznawania kwalifikacji do wykonywania zawodów regulowanych.

Certyfikat instalatora mikroinstalacji jest wydawany, w drodze decyzji administracyjnej, przez Prezesa Urzędu Dozoru Technicznego, na okres 5 lat, licząc od dnia złożenia przez kandydata na instalatora mikroinstalacji z wynikiem pozytywnym egzaminu.

Prezes Urzędu Dozoru Technicznego przedłuża ważność certyfikatu na okres kolejnych 5 lat, licząc od dnia upływu terminu ważności dotychczasowego certyfikatu, wydając nowy certyfikat, jeżeli instalator:

- 1) nie był skazany za przestępstwo umyślne przeciwko wiarygodności dokumentów, obrotowi gospodarczemu oraz bezpieczeństwu powszechnemu;
- 2) nie naruszył rażąco przez okres ostatnich 5 lat przepisów dotyczących instalowania mikroinstalacji;
- 3) jest posiadaczem ważnego certyfikatu;
- 4) w okresie 12 miesięcy poprzedzających datę upływu ważności certyfikatu złożył z wynikiem pozytywnym egzamin.

W przypadku utraty certyfikatu, na wniosek osoby zainteresowanej, Prezes Urzędu Dozoru Technicznego wydaje wtórnik certyfikatu. Za wydanie wtórnika pobiera się opłatę.

W określonych w ustawie sytuacjach możliwe będzie cofnięcie, w drodze decyzji, uprawnień instalatora mikroinstalacji. Podyktowane to będzie dbałością o dobro chronione, jakim jest zdrowie i życie osób, którym certyfikowany instalator wykonywał mikroinstalacji.

Opłaty wnoszone przez kandydatów na certyfikowanych instalatorów za egzamin i za wydanie wtórnika certyfikatu stanowiąc będą przychód Urzędu Dozoru Technicznego przeznaczony na pokrycie kosztów związanych z przeprowadzeniem egzaminu, w tym także za wynagrodzenia komisji egzaminacyjnej oraz wydawanie certyfikatów oraz ich przedłużanie i wydawanie ich wtórników, w tym także za prowadzenie rejestru certyfikowanych instalatorów mikroinstalacji.

Dokumentacja dotycząca przebiegu egzaminu i wydanych certyfikatów, ich przedłużania oraz wydawania ich wtórników będzie przechowywana przez Prezesa Urzędu Dozoru Technicznego przez okres 5 lat.

Ustawa zakłada także prowadzenie rejestru instalatorów przez Prezesa Urzędu Dozoru Technicznego, będącego administratorem tych danych, który zawierać będzie następujące dane:

- 1) imię i nazwisko;
- 2) datę i miejsce urodzenia;
- 3) numer PESEL - o ile został nadany, lub numer identyfikacji podatkowej (NIP), o ile taki posiada, i numer innego dokumentu potwierdzającego tożsamość;
- 4) datę i miejsce wydania certyfikatu;
- 5) numer certyfikatu;
- 6) datę ważności i zakres certyfikatu.

Minister właściwy do spraw gospodarki określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) warunki, formę i tryb przeprowadzania egzaminu dla instalatorów, uwzględniając konieczność zapewnienia prawidłowego przeprowadzenia egzaminu;
- 2) skład komisji egzaminacyjnej, sposób jej działania i tryb jej powoływania oraz wymagania kwalifikacyjne dla osób wchodzących w skład komisji egzaminacyjnej i sposób ustalania wysokości ich wynagrodzenia, mając na uwadze konieczność zapewnienia obiektywnego sprawdzenia przygotowania do wykonywania zadań instalatora oraz czas trwania egzaminu i liczbę egzaminowanych osób;
- 3) tryb wydawania certyfikatu oraz tryb wydawania wtórnika certyfikatu, mając na uwadze potrzebę ujednoczenia sposobu postępowania podmiotów właściwych w tym zakresie;
- 4) warunki i sposób przechowywania dokumentacji dotyczącej egzaminu oraz dotyczącej wydanych certyfikatów, ich przedłużania oraz wydawania ich wtórników, uwzględniając potrzebę właściwego zabezpieczenia tej dokumentacji uniemożliwiającego dostęp osób niepowołanych, a także wyposażenie pomieszczeń w urzędzenia gwarantujące bezpieczeństwo przechowywanych dokumentów;
- 5) wzór certyfikatu i sposób jego wypełniania;
- 6) wysokość opłaty za egzamin, z uwzględnieniem poszczególnych części egzaminów, która nie może być wyższa niż 15% kwoty przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego w gospodarce narodowej w roku poprzedzającym wydanie rozporządzenia, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie przepisów o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, oraz tryb jej wnoszenia, uwzględniając konieczność pokrycia kosztów związanych z przeprowadzeniem egzaminów, wydaniem

certyfikatu, przedłużeniem ważności certyfikatu, w tym kosztów druku i czynności administracyjnych;

7) wysokość opłaty za wydanie wtórnika certyfikatu, oraz tryb jej wnoszenia, która nie może być wyższa niż 50 zł za dokument, mając na uwadze pokrycie kosztów wydania wtórnika certyfikatu, w tym pokrycie kosztów związanych z drukiem i czynnościami administracyjnymi

- mając na uwadze zapewnienie odpowiedniego poziomu edukacyjnego szkoleń, gwarantującego prawidłowe wykonanie mikroinstalacji.

Zgodnie z przepisami ustawy do dnia 31 grudnia 2015 r. za równorzędne z uzyskaniem certyfikatu uznaje się ukończenie co najmniej dwusemestralnych studiów podyplomowych, o profilu pozwalającym na instalowanie mikroinstalacji.

Przedmiotowy program szkolenia, realizowany w trakcie ww. studiów podyplomowych, zatwierdzać będzie minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego po wcześniejszym zaopiniowaniu programu szkolenia przez ministra właściwego do spraw gospodarki.

Dodatkowo, za dokument równoważny z certyfikatem instalatora pomp ciepła i płytowych systemów geotermalnych uznaje się certyfikat kompetencji osób działających w dziedzinie chłodnictwa, klimatyzacji i pomp ciepła kategorii B, wydany przez jednostkę certyfikującą akredytowaną przez Polskie Centrum Akredytacji.

Zakłada się, iż zaproponowany system certyfikacji instalatorów mikroinstalacji, który dodatkowo nie jest zbyt restrykcyjny, wpłynie dodatkowo na ochronę dóbr o charakterze nadrzędnym, a mianowicie zdrowia i życia tych, którzy zdecydują się na wytwarzanie energii w mikroinstalacji. Zakłada się, iż w głównej mierze będą to prosumenci.

2.7. Zasady współpracy międzynarodowej w zakresie odnawialnych źródeł energii oraz projektów inwestycyjnych (rozd. 7)

W rozdziale tym uregulowano kwestie dotyczące współpracy międzynarodowej w zakresie wspólnych projektów energetycznych.

Mając powyższe na uwadze należy podkreślić, iż Rzeczpospolita Polska prowadzi ustalenia z innymi państwami członkowskimi UE, dotyczące przekazania lub przyjęcia określonej ilości energii ze źródeł odnawialnych w formie „transferu statystycznego”.

Minister właściwy do spraw gospodarki w uzgodnieniu z ministrem do spraw finansów, przedstawia ofertę sprzedaży albo zakupu określonej ilości energii ze źródeł odnawialnych w formie transferów statystycznych. Negocjacje w tym zakresie prowadzi minister właściwy do spraw gospodarki.

Przekazanie lub przyjęcie określonej ilości energii ze źródeł odnawialnych w formie transferu statystycznego następuje poprzez zawarcie umowy zgodnej z prawem międzynarodowym, w której państwa uczestniczące zobowiążą się do przekazania Komisji Europejskiej informacji o transferze.

Minister właściwy do spraw gospodarki przekazuje niezwłocznie Komisji Europejskiej informacje o cenie oraz ilości energii stanowiącej przedmiot transferu statystycznego.

Rozdział ten reguluje także kwestie związane z realizacją wspólnych projektów dotyczących wytwarzania energii z odnawialnych źródeł energii.

Wspólne projekty mogą dotyczyć budowy nowych lub modernizacji istniejących instalacji, skutkujących zwiększeniem ilości energii elektrycznej, ciepła lub chłodu z odnawialnych źródeł energii, a ich realizacja oraz współfinansowanie odbywać się będzie na podstawie zawieranych umów.

W przepisie art. 73. ustanowiono, że transfer statystyczny odbywa się na podstawie umowy między Rzeczypospolitą Polską a innym państwem członkowskim Unii Europejskiej. Umowa takja powinny zawierać co najmniej postanowienia określające ilość przekazywanej energii lub paliw wytworzonej z odnawialnych źródeł energii, sposób prowadzenia rozliczeń za tę energię lub paliwa, okres obowiązywania umowy i warunki jej rozwiązania, oraz zobowiązanie stron umowy do przekazania Komisji Europejskiej informacji o transferze statystycznym określonej ilości energii lub paliw z odnawialnych źródeł energii.

W przepisie art. 74 wskazano zasadę według której Minister właściwy do spraw gospodarki przesyła Komisji Europejskiej, w terminie 14 dni od dnia zawarcia umowy, a także informacje dotyczące transferu statystycznego, w tym dotyczące określonej ilości energii i paliw z odnawialnych źródeł energii, która może zostać uwzględniona w realizacji krajowego celu, o którym mowa w art. 57 ust. 2 pkt 1.

Następnie w przypadku przekazania określonej ilości energii i paliw z odnawialnych źródeł energii, w formie transferu statystycznego, należy:

- 1) w przypadku przekazania określonej ilości energii i paliw z odnawialnych źródeł energii przez Rzeczypospolitą Polską innym państwom członkowskim, odjąć od określonej ilości energii i paliw, wytworzonych z odnawialnych źródeł energii, która jest uwzględniana przy obliczaniu celu krajowego, o którym mowa w art. 57 ust. 2 pkt 1;
- 2) w przypadku przyjęcia lub zakupu określonej ilości energii i paliw z odnawialnych źródeł energii przez Rzeczypospolitą Polską od innego państwa członkowskiego, dodać do określonej ilości energii i paliw, wytworzonych z odnawialnych źródeł energii, która jest uwzględniana przy obliczaniu celu krajowego, o którym mowa w art. 57 ust. 2 pkt 1.

Na uwagę zasługuje także brzmienie art. 77 według którego Minister właściwy do spraw gospodarki, stosując obiektywne i przejrzyste zasady oraz biorąc pod uwagę politykę energetyczną państwa, w drodze decyzji, wyraża zgodę na przystąpienie przedsiębiorstwa energetycznego wykonującego działalność gospodarczą w zakresie wytwarzania energii z odnawialnych źródeł energii do wspólnego projektu energetycznego. Celem wspólnego projektu energetycznego jest współfinansowanie przez strony umowy, o której w ust. 1, inwestycji w zakresie budowy nowej instalacji odnawialnego źródła energii lub modernizacji istniejącej instalacji odnawialnego źródła energii, które dokonano po dniu 25 czerwca 2009 r., oraz z której wytworzona określona ilość energii elektrycznej, ciepła lub chłodu będzie zaliczana do krajowego celu, o którym mowa w art. 57 ust. 2 pkt 1. Decyzję, o której mowa w ust. 1, wydaje się na wniosek przedsiębiorstwa energetycznego zajmującego się wytwarzaniem energii z odnawialnych źródeł energii na terytorium Rzeczypospolitej Polski lub polskiej wyłącznej strefy ekonomicznej. Wniosek, o którym mowa w ust. 3, zawiera:

- 1) oznaczenie przedsiębiorstw energetycznych, które będą realizować wspólny projekt energetyczny;
- 2) opis instalacji odnawialnego źródła energii;
- 3) określenie udziału lub ilości energii elektrycznej, ciepła lub chłodu wytworzonej w instalacji odnawialnego źródła energii, która będzie mogła być zaliczana do krajowego celu danego państwa członkowskiego;
- 4) okres, w pełnych latach kalendarzowych, w którym wytworzona energia elektryczna, ciepło lub chłód będzie mogła być zaliczona do krajowego celu danego państwa członkowskiego.

2.8. Kary pieniężne (rozdz. 8)

Przepisy tego rozdziału regulują zasady odpowiedzialności karnej.

Zgodnie z art. 80 ust. 1 projektu ustawy w przypadku dany podmiot:

- 1) nie przestrzega obowiązku uzyskania i przedstawienia do umorzenia Prezesowi URE świadectwa pochodzenia;
- 2) nie uiszcza opłaty zastępczej, o których której mowa w art. 32 ust. 1 pkt 2, w terminie określonym w art. 44 ust. 1;
- 3) nie przedkłada lub przedkłada niezgodną ze stanem faktycznym towarowemu domowi maklerskiemu lub domowi maklerskiemu, deklarację, o której mowa w art. 34 ust. 1;
- 4) stosuje ceny lub stawki opłat wyższe niż określone w niniejszej ustawie;
- 5) zatrudnia osoby bez wymaganych ustawą kwalifikacji;
- 6) nie utrzymuje w należyтым stanie technicznym obiektów, instalacji lub urządzeń;
- 7) nie wydaje w terminie, o którym mowa w art. 14 ustawy – Prawo energetyczne, warunków przyłączenia;
- 8) nie przestrzega obowiązku zakupu energii elektrycznej wytworzonej w mikroinstalacji z odnawialnych źródeł energii;
- 9) przedkłada Prezesowi URE wnioski o wydanie świadectwa pochodzenia zawierające dane lub informacje niezgodne ze stanem faktycznym;
- 10) wytwarza biogaz rolniczy lub wytwarza energię elektryczną z biogazu rolniczego bez wpisu do rejestru, o którym mowa w art. 5 ust. 1;
- 11) wytwarza energię elektryczną w mikroinstalacji lub wytwarza energię przeliczoną na ekwiwalentną ilość energii elektrycznej w mikroinstalacji bez wpisu do rejestru mikroinstalacji, o którym mowa w art. 9 ust.1Prezesa URE, o ile wymagają tego właściwe przepisy;
- 12) instaluje mikroinstalacje nie posiadając uprawnień w zakresie instalatora mikroinstalacji.
- 13) nie przestrzega obowiązków wynikających z przepisów rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1099/2008 z dnia 22 października 2008 r. w sprawie statystyki energii (Dz. U. L 304 z 14.11.2008 r.) w zakresie obliczania udziału energii wytworzonej z odnawialnych źródeł energii;
- 14) nie przestrzega obowiązków wynikających z przepisów rozporządzenia Komisji (WE) nr 687/2008 z dnia 18 lipca 2008 r. ustanawiającego procedury przejęcia zbóż przez agencje płatnicze lub agencje interwencyjne oraz metody analizy do oznaczania jakości zbóż (Dz.

Urz. UE L 192 z 19.07.2008, str. 20) w zakresie wymagań jakościowych dla zbóż w zakupie interwencyjnym, które podlegają zakupowi interwencyjnemu.

- Prezes URE lub Prezes Agencji Rynku Rolnego może nałożyć karę pieniężną określoną w ustawie.

Wpływy z tytułu kar pieniężnych, stanowią przychód Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Karę pieniężną uiszcza się na rachunek bankowy tego funduszu w terminie 14 dni od dnia, w którym decyzja Prezesa URE oraz Prezesa Agencji Rynku Rolnego o wymierzeniu kary stała się ostateczna.

Kara pieniężna podlega ściągnięciu w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

2.9 Zmiany w przepisach obowiązujących (rozdz. 9)

M. in. w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150, z późn. zm.) wprowadza się także przepisy umożliwiające finansowanie z wpływów z opłat zastępczych oraz z wpływów z kar pieniężnych, kosztów inwestycji w rozwój wykorzystania odnawialnych źródeł energii, a także finansowanie oprocentowanych pożyczek, kredytów oraz dopłat do oprocentowania pożyczek i kredytów udzielanych przedsiębiorcom realizującym inwestycje, wspierające tworzenie nowych miejsc pracy, związane z wytwarzaniem energii z odnawialnych źródeł energii.

Przepisy przedmiotowej ustawy zmieniają również przepisy następujących ustaw:

- 1) o giełdach towarowych,
- 2) o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko,
- 3) o podatku dochodowym od osób fizycznych,
- 4) Prawo geologiczne i górnicze,
- 5) Prawo budowlane.

Przepisy ustaw do których niniejszą ustawą wprowadza się zmiany stanowią uzupełnienie systemu wsparcia odnawialnych źródeł energii.

3.0. Przepisy przejściowe i końcowe (rozdz. 10)

W art. 98 i następnych niniejszej regulacji uregulowano kwestie intertemporalne.

Z tej racji pozostają w mocy dotychczas wydane akty wykonawcze do ustawy – Prawo energetyczne, a do spraw wszczętych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, a nie zakończonych decyzją ostateczną, stosuje się przepisy ustawy – Prawo energetyczne z 1997 r. Ponadto decyzje, o przyznanej pomocy publicznej lub w zakresie instrumentów wspierających wytwarzanie energii z odnawialnych źródeł energii pozostają w mocy w dotychczasowym zakresie.

Zgodnie z art. 105 zakłada się, iż ustawa wchodzi w życie po upływie czterech miesięcy od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem art. 93 pkt 3, który wchodzi w życie od dnia 1 stycznia 2015 r.

Projekt ustawy nie podlega notyfikacji Komisji Europejskiej zgodnie z trybem przewidzianym w przepisach rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039, z późn. zm.).

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2005 r. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.) projekt ustawy zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej z chwilą przekazania go do uzgodnień międzyresortowych.

Projekt ustawy zostanie również przekazany partnerom społecznym celem przeprowadzenia uzgodnień społecznych.